

معاونت آموزشی – مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

فرم طرح درس

نام درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی ۹۲	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
-----------------------------------	------------------------------	---------------------------------	-----------------------------

هدف کلی درس: تسلط دانشجو در زمینه مفاهیم اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، جهت کاربرد در کلیه فعالیت های بهداشتی (از جمله مبارزه با بیماری ها و خدمات سلامت و پژوهش در سلامت)

منابع اصلی درس:

درسنامه جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند
 اپیدمیولوژی گوردیس، انتشارات گپ
 درسنامه پزشکی پیشگیری، انتشارات سماط
 اپیدمیولوژی مازنر و بان، انتشارات جهاد دانشگاهی
 سایت های معتبر در زمینه بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه:	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه ارزشیابی و درصد آن
۱	۱- تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی ۲- اهداف و کاربرد دانش اپیدمیولوژی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- تاریخچه اپیدمیولوژی را بشناسد و بیان کند. ۲- اپیدمیولوژی را تعریف نماید. ۳- اهداف اپیدمیولوژی را توضیح دهد.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	۹۰ دقیقه	دانشجو باید مثال هایی در زمینه سیر طبیعی بیماری ها در	کوئیز هفته آینده
۲	۱- تعریف سلامتی و بیماری ۲- سیر طبیعی بیماری	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- سلامتی و بیماری تعریف نماید ۲- طیف سلامتی و بیماری فهرست کند	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های	۹۰ دقیقه	دانشجو باید مثال هایی در زمینه سیر طبیعی بیماری ها در	کوئیز هفته آینده

			کلاسی			۳ - سیر طبیعی بیماری و مراحل آن را تعریف نماید. ۴ - مصداق های مربوط به سیر طبیعی بیماری را تشخیص دهد.		
کوییز هفته آینده	دانشجو باید مثال هایی در زمینه سطوح پیشگیری، در مورد بیماری های دلخواه، ارائه نماید	۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - سطوح پیشگیری و مراحل آن را تعریف نماید. ۲ - در زمینه سطوح پیشگیری در مورد بیماری های مختلف، مثال بزند.	سطوح پیشگیری	۳
کوییز هفته آینده	دانشجو باید مثال هایی در زمینه انواع مدل های اپیدمیولوژیک در مورد یک بیماری به دلخواه ارائه نماید	۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - مهمترین مدل های اکولوژیک بیماری ها را نام ببرد ۲ - خصوصیات هر سه مدل (مثلث، چرخ، شبکه علیت) را شناسایی کند ۳ - نقاط قوت و ضعف هر مدل را نام ببرد. ۴ - عوامل موثر در ایجاد بیماری را نام ببرد.	۱ - مفاهیم و مدل های اپیدمیولوژیک	۴
کوییز هفته آینده		۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - انواع راه های انتقال را نام ببرد ۲ - منابع . مخازن عفونت را بداند ۳ - زنجیره انتقال عفونت را تعریف کند ۴ - طیف بیماری ها (اعم از بالینی، غیر بالینی و حالت حامل) را شناسایی کند	۱ - چگونگی انتقال بیماری ها ۲ - انواع راه های انتقال ۳ - تغییرات شدت بیماری	۵
کوییز هفته آینده		۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - رابطه تغییرات تظاهرات بالینی بیماری ها را با پدیده کوه یخ بیماری ها بداند ۲ - وضعیت بیماری ها را در جوامع (اعم از اندمیک، اپیدمیک...) تعریف نماید.	۱ - پدیده کوه یخ بیماری ها وقوع بیماری در جمعیت ها	۶

۷	۱- اصطلاحات و مفاهیم رایج در اپیدمیولوژی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- مفاهیم مربوط به همه گیر شناسی بیماری های واگیر و غیر واگیر (اعم از: عفونت، بیماری عفونی، عفونت های بیمارستانی، مراقبت از بیماری ها، ایمنسازی و...) را تعریف نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	۹۰ دقیقه	کوییز هفته آینده
۸	۱- الگو های همه گیری و انواع همه گیری	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- تاریخچه ای از مهمترین اپیدمی های تاریخ را بداند ۲- اهمیت بررسی اپیدمی ها را شناسایی کند ۳- انواع همه گیری (تک منبعی، پیشرونده) را تعریف کند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	۹۰ دقیقه	کوییز هفته آینده
۹	اندازه ها و اندازه گیری ها در اپیدمیولوژی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- مهمترین اندازه گیری ها در اپیدمیولوژی (ابتلا، میرایی، ناتوانی، موالیید) را بداند. ۲- مفهوم نسبت، تناسب و میزان را بداند. ۳- بروز و شیوع را تعریف کند ۴- شیوه و کاربرد میزان های خام، اختصاصی و استاندارد شده را بداند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	۹۰ دقیقه	کوییز هفته آینده چند مثال از اندازه گیری شاخص های خدمات بهداشتی درمانی ارائه نماید ضمنا همه دانشجویان موظفند نحوه محاسبه میزان باروری کلی و استاندارد سازی میزان ها را ارائه نمایند.
۱۰	۱- روش های مطالعه در علوم پیرامون سلامت و پزشکی ۲- طبقه بندی و معیار های انتخاب روش مطالعه	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱- شیوه های مختلف طبقه بندی مطالعات را بداند ۲- معیارهای انتخاب روش مطالعه را تعریف کند ۳- مهمترین و رایجترین انواع مطالعات را نام ببرد	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	۹۰ دقیقه	کوییز هفته آینده

۱۱	اپیدمیولوژی (مطالعات) توصیفی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - اپیدمیولوژی توصیفی و مولفه های آن را نام ببرد ۲ - اپیدمیولوژی توصیفی را براساس شخص، مکان و زمان نام ببرد.	شناختی			دانشجو بایستی چند مقاله و پژوهش در زمینه مطالعات توصیفی به استاد تحویل نماید.	کوئیز هفته آینده
۱۲	۱- انواع مطالعات توصیفی ۲- گزارش مورد ۳- بررسی موارد ۴- مطالعه مقطعی ۵- استفاده از داده های موجود	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - مطالعه گزارش مورد را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد ۲ - مطالعه بررسی موارد را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد ۳ - مطالعه مقطعی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد ۴ - مطالعه استفاده از داده های موجود را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	دانشجو بایستی چند مقاله و پژوهش در زمینه مطالعات مورد نظر به استاد تحویل نماید.	کوئیز هفته آینده
۱۳	۱- انواع مطالعات تحلیلی ۲- مطالعه اکولوژیک	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - اصول مطالعات تحلیلی را توضیح دهد. ۲ - مطالعه اکولوژیک را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	دانشجو بایستی چند مقاله و پژوهش در زمینه مطالعات مورد نظر به استاد تحویل نماید.	کوئیز هفته آینده
۱۴	۱- مورد-شاهدی ۲- همگروهی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - مطالعه مورد-شاهدی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد ۲ - مطالعه همگروهی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	دانشجو بایستی چند مقاله و پژوهش در زمینه مطالعات مورد نظر به استاد تحویل نماید.	کوئیز هفته آینده

کوییز هفته آینده		۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند ۱ - خطاهای رایج در مطالعات را نام برده و تعریف کند. ۲ - راه های کنترل انواع خطاها (سوگیری، تصادفی و مخدوش شدگی) را توضیح دهد.	انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیک	۱۵
کوییز هفته آینده	دانشجو بایستی چند مقاله و پژوهش در زمینه مطالعات مورد نظر به استاد تحویل نماید.	۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ -مطالعات مداخله ای را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد ۲ -انواع مطالعات مداخله ای و کارآزمایی ها را توصیف کند.	۱ -انواع مطالعات مداخله ای انواع کارآزمایی ها	۱۶
کوییز هفته آینده		۹۰ دقیقه	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند: ۱ - غربالگری را تعریف نموده و کاربرد آن را بازگو نماید ۲ - رابطه پدیده کوه یخ بیماری و غربالگری را شرح دهد ۳ - تفاوت بین غربالگری، بیماریابی و تست های تشخیصی را بازگو نماید ۴ - بیماری هایی که در حال حاضر جهت گروه هدف (مادران، نوزادان افراد میانسال و سالمندان) کاندید انجام غربالگری هستند را نام ببرد. ۵ - مفهوم مهلت تصمیم گیری را شرح دهد ۶ - شرایط لازم برای انجام یک برنامه غربالگری مناسب جهت یک بیماری را توصیف کند. ۷ - روایی و پایایی را تعریف کند ۸ - شاخص های اندازه گیری روایی آزمون های غربالگری و تست های تشخیصی را تعریف کند.	۱ - غربالگری و مفاهیم آن ۲ - روایی و پایایی آزمون های غربالگری و نحوه سنجش آن	۱۷

